

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer BV
te Friesland

18 mei 1993

492-29

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
polymerenfabriek Johnson Polymer BV te Friesland
/ [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-501-1

Trefw.: milieu-effectrapportage; Friesland
/ polymerenfabriek; Friesland

commissie voor de milieu-effectrapportage

College van Gedeputeerde
Staten van Friesland
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

uw kenmerk
RM.93/17891

uw brief
17 maart 1993

ons kenmerk
U312-93/Br/492-30

onderwerp
advies voor richtlijnen MER
Polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer b.v.

doorkiesnr.
030 - 347651

Utrecht,
18 mei 1993

Met bovenvermelde brief stelde U de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) Polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer b.v.

Hierbij bied ik U, overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer, het advies van de Commissie aan.

Het initiatief betreft een inrichtings-m.e.r., de Commissie heeft derhalve geprobeerd haar advies zo beperkt mogelijk te houden. Aangezien de locatie voor de nieuwe inrichting bij het tot stand komen van het advies nog niet vastgesteld was, heeft dit aspect meer aandacht gekregen in het advies.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage aan de totstandkoming van de richtlijnen te hebben geleverd. Zij zal gaarne van U vernemen op welke wijze U gebruik maakt van haar advies.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer bv

In afschrift aan: Waterschap Friesland

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer BV
te Friesland

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer over de richtlijnen voor het milieu-effectrapport over polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer BV te Friesland,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

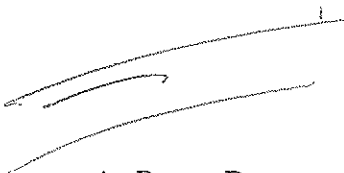
de werkgroep m.e.r. polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer BV, Friesland

de secretaris

de voorzitter

N.v. Buren.

dr. N.W.M. van Buren

ir. P. van Duursen

Utrecht, 18 mei 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN	3
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
3.1 Voorgenomen activiteit	5
3.2 Milieubescherpende maatregelen	6
3.3 Alternatieven en varianten	7
4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Bodem en water	9
4.3 Lucht	10
4.4 Geluid	10
4.5 Externe veiligheid	10
4.6 Immissiegevoelige gebieden en objecten	10
5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	11
6. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	11
7. EVALUATIE ACHTERAF	12
8. PRESENTATIE VAN HET MER	12

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Friesland, mede namens het dagelijks bestuur van het Waterschap Friesland, d.d. 17 maart 1993 (kenm. RM. 93/17891) waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 55 d.d. 19 maart 1993.
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

S.C. Johnson Polymer B.V. te Mijdrecht heeft het voornemen om een productiecentrum voor polymeren te realiseren op de nog nader te bepalen locatie te Drachten, Heerenveen of Sneek. Ten behoeve van de vergunningverlening wordt een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. In dit advies wordt aangegeven welke onderwerpen naar het oordeel van de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in het MER behandeld moeten worden.

Doel en probleemstelling

In het MER moet aandacht worden besteed aan de motivatie voor de realisering van het productiecentrum. Internationale ontwikkelingen op het gebied van de productie, het gebruik en de verwerking van polymeren, als ook de verwachtingen omtrent de vraag naar het produkt, moeten daarbij aan de orde komen.

Besluitvorming

Het MER moet ingaan op relevante door de overheid vastgelegde bestaande of in ontwikkeling zijnde regelgeving en plannen. De betekenis van deze regels en plannen voor de voorgenomen activiteit moet worden aangegeven.

Voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit moet aandacht worden besteed aan de volgende aspecten: te verwerken grondstoffen, de tussenprodukten en vervaardigde eindprodukten, aard en capaciteit van de installaties, bedrijfstijden, productieproces, afvalstromen, veiligheidsvoorzieningen, interne milieuzorg, ligging en transport. Milieubescherpende maatregelen vanwege emissies naar de lucht, geluid, geur, afval, waterverontreiniging en veiligheid moeten in het MER aan de orde komen.

Alternatieven

Indien *alternatieve procesroutes* beschikbaar zijn dienen deze beschreven te worden. Binnen het gekozen proces moeten *uitvoeringsvarianten* beschreven worden. Daarnaast moet het MER in elk geval een *meest milieuvriendelijk alternatief* bevatten en een beschrijving van de *referentiesituatie*.

Huidige milieutoestand en de milieugevolgen

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen, dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieven. Aandacht moet worden besteed aan de aspecten bodem en water, luchtverontreiniging, geurhinder, geluidhinder, externe veiligheid (risico-analyse), immisatiegevoelige gebieden en objecten.

Vergelijking van de alternatieven

De gevolgen voor het milieu van de verschillende alternatieven en de voorgenomen activiteit moeten met elkaar en met de autonome ontwikkeling van het milieu vergeleken worden.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf

Het MER kan zo nodig een overzicht bevatten van aangetroffen leemten in kennis en kan tevens een aanzet voor het door het bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma.

Samenvatting van het MER

Het MER moet een samenvatting bevatten, die voor een algemeen publiek goed leesbaar is en de belangrijkste elementen uit het rapport presenteert.

1. INLEIDING

S.C. Johnson Polymer B.V. heeft het voornemen om op de nog nader te bepalen locatie te Sneek, Heerenveen of Drachten een productiecentrum te realiseren. Dit productiecentrum zal uit de volgende onderdelen bestaan:

- productiefaciliteiten voor de produktie van 18.000 ton/jaar kunst-harsen en maximaal 60.000 ton/jaar voor harsoplossingen en emul-sieprodukten;
- opslag- en distributiefaciliteiten;
- laboratoria voor onderzoek en ontwikkeling;
- bijbehorende kantoorgebouwen.

Voor dit initiatief is de in de Wet milieubeheer (Wm) opgenomen re-geling inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing. Deze wordt gekoppeld aan de te nemen besluiten op aanvragen om vergunningen krachtens de Wm en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Bijlage 2 bevat de tekst van de openbare bekendmaking, de belang-rijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Per brief van 17 maart 1993 (bijlage 1) heeft het College van Gede-puteerde Staten van de Provincie Friesland, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport (MER).

Het doel van het advies van de Commissie¹ is de gewenste inhoud van het MER aan te geven. Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke reacties mede in beschouwing genomen. Een lijst van deze reacties is opgeno-men in bijlage 4.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Motivering van de voorgenomen activiteit

In het MER dienen de achtergronden te worden beschreven, die aanlei-ding hebben gegeven tot de voorgenomen activiteit.

1 Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is weergegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

In de beschouwing dienen de kwantitatieve en kwalitatieve taakstellingen van het bedrijf te worden betrokken, de voor S.C. Johnson Polymer B.V. relevante ontwikkelingen in deze bedrijfstak in de afgelopen tien jaar en de tendensen in de komende jaren.

Daarbij dient aandacht te worden besteed aan:

- internationale ontwikkelingen op het gebied van de productie, het gebruik en de verwerking van polymeren;
- welke verwachtingen (en onzekerheden) bestaan omtrent de omvang en aard van de vraag naar het produkt;
- onderbouwing van de verhouding van de productie die in Mijdrecht en in Friesland gaat plaatsvinden.

In het MER moet aandacht worden besteed aan de motivatie voor de keuze van polymeren, in vergelijking met andere vergelijkbare producten. De verschillen in de mogelijke milieugevolgen dienen bij de vergelijking te worden betrokken.

De locatiekeuze

De startnotitie gaat uit van 3 locatie-alternatieven; Heerenveen, Drachten en Sneek. De Commissie acht het relevant dat de criteria die ten grondslag gaan liggen aan de uiteindelijke locatiekeuze worden beargumenteerd.

In het MER moet zo volledig mogelijk worden aangegeven:

- met name is van belang dat de milieuhygiënische aspecten worden belicht die een rol hebben gespeeld bij de locatiekeuze;
- welke locatiecriteriën zijn gehanteerd en waarom, en op welke gronden is de uiteindelijke locatie is als de meest gunstige locatie en in hoeverre onderscheidt zij zich van overige, niet gekozen locaties?

Beleidsuitgangspunten

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

Het MER moet ingaan op **relevante** door de overheid vastgelegde bestaande of in ontwikkeling zijnde regelgeving en plannen, die **invloed uitoefenen op of beperkingen opleggen** aan de besluiten waarvoor het MER wordt opgesteld, zoals:

- van belang zijnde wettelijke regelingen en daarbij behorende besluiten, alsook de te verwachten besluiten, richtlijnen, circularis en overeenkomsten,
- plannen op basis van de Wet ruimtelijke ordening, milieubeleidsplannen en -programma's (bijvoorbeeld: streekplan, bestemmingsplan, NMP-plus, Derde nota waterhuishouding etc.);
- maximaal toelaatbare emissies en concentraties op basis van de vergunningen (Wm, Wvo).

In aansluiting hierop dienen concrete beoordelingscriteria te worden gegeven, waaraan de in het MER uit te werken alternatieven en varianten kunnen worden getoetst. Deze criteria moeten voor zover mogelijk worden vergeleken met bovengenoemde door de overheid gehanteerde wetten, maatregelen van bestuur, beleidsnota's etc.

Besluitvormingsprocedures

Vermeld dient te worden ten behoeve van welke besluiten het MER is opgesteld, door wie of welke overheidsinstanties deze besluiten zullen worden genomen en welke vergunningen ten behoeve van de uitvoering van het initiatief moeten worden verleend.

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welke tijdsplanning de besluiten zullen worden voorbereid en genomen en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn. Aandacht dient te worden besteed aan een **korte en bondige** uiteenzetting van alleen die relevante gegevens die nodig zijn voor een goede besluitvorming.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

3.1 De voorgenomen activiteit

Hieronder volgt een overzicht van de aspecten waaraan naar het oordeel van de Commissie bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit in het MER aandacht dient te worden besteed. Het gaat om die aspecten die van belang zijn voor de beoordeling van de milieugevolgen.

Grondstoffen en produkten

Geef een beschrijving van de typen te verwerken grondstoffen, tussenprodukten, de vervaardigde al dan niet gewenste produkten (samenstelling, kenmerken).

Aard en capaciteit van de installaties, bedrijfstijden

Geef de proces-flowschema's voor de productieprocessen en beschrijf de installaties, die er onderdeel van uitmaken, wat betreft (aangenomen) levensduur, maximum- en ontwerpcapaciteit en (uitgangspunten voor) relevante technische specificaties. Geef de aangenomen bedrijfstijd en de maximum jaarcapaciteit van de fabriek.

Produktieproces

Beschrijf de productieprocessen in onderdelen.

Besteed daarbij aandacht aan: soorten en hoeveelheden te verwerken grondstoffen, produktstromen en afvalstoffen die de eenheid verlaten door middel van een stof- en massabalans, overzicht van energieverbruik, de temperatuur en de druk in de verschillende fasen en mogelijke variaties daarin, de transport- en opslagvoorzieningen.

Afvalstromen

Beschrijf van de afvalstromen om welke hoeveelheden met welke samenstelling het gaat, op welke wijze de verwerking en eventuele afvoer van produkten en reststoffen zal plaatsvinden.

Daarnaast moet aandacht worden besteed aan de technische voorzieningen voor het sluiten van kringlopen in het proces.

Interne milieuzorg

Geef een beschrijving van het milieuzorgsysteem, de wijze waarop metingen van emissies en monitoring van en terugkoppeling naar het produktiesysteem plaatsvindt.

Hierbij dient aandacht te worden besteed aan de bedrijfsvoering bij normaal in werking zijnde installaties (incl. starten en stoppen) en bij abnormale omstandigheden, ontstaan door technische of operationele fouten, calamiteiten of onderhoud- en testwerkzaamheden.

Ligging en transport

Geef een plot-plan en een lay-out van de installatie, alsmede een toelichting daarop.

Geef op kaart(en) een beeld van de ligging van de installatie(s) op het terrein en de route en wijze van aanvoer, afvoer en transport van de grondstoffen en (afval)produkten.

Geef een beeld van de vervoersstromen (zowel over de weg, als over het spoor en het water) van en naar de fabriek. Relateer deze vervoersstromen ten behoeve van de activiteiten gebruikte aanvoerwegen van het terrein aan de totale vervoersstromen.

3.2 Milieubescherpende maatregelen

Lucht

Beschrijf de te verwachten vrijkomende procesdampen en de emissies die hiervan vrijkomen, de emissies bij op- en overslag van grondstoffen, hulpstoffen en produkten, de wijze waarop zal worden voldaan aan bestaande normen onder normale en afwijkende bedrijfscondities en de wijze waarop wordt geanticipeerd op eventuele toekomstige aanscherping van die normen.

Geef aan welke milieubescherpende maatregelen (waaronder ook kleppen, afsluiters) ter vermindering van deze emissies worden gerealiseerd en wat de effectiviteit van deze maatregelen is.

Beschrijf de te verwachten geuremissies, zowel onder normale als afwijkende bedrijfscondities. Geef aan welke maatregelen worden getroffen om geuremissies te voorkomen. Geef de effectiviteit van deze maatregelen aan.

Geluid

Geef op basis van bedrijfsduurgegevens een opsomming van de immisie-relevante bronsterkten van de te onderscheiden geluidproducerende installaties van de fabriek. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" uit de ICG-reeks nr. IL-HR-13-01.

Aangegeven dient te worden welke specifieke akoestische voorzieningen in principe getroffen kunnen worden met betrekking tot de -qua geluidproductie- relevante installaties, en de daarbij gehanteerde geluiddoelstellingen.

Afval

Geef een overzicht van maatregelen, die worden genomen om de optredende afvalstromen te beperken met de effectiviteit daarvan.

Water

Geef een beschrijving van de afvalwaterstromen en de maatregelen die worden genomen deze stromen te beperken met de effectiviteit daarvan.

Veiligheid

Geef een beschrijving van de bestaande signalerings- en alarmerings-systemen. Beschrijf daarbij voor welke stoffen deze systemen werken.

Geef tevens een beschrijving van de ongevalsscenario's, die als basis voor het ontwerp hebben gediend, en die welke als maximum geloofwaardig ongeval worden beschouwd. Beschreven moet worden welke veiligheidsstudies zijn uitgevoerd en voor welke onderdelen van het proces een risicoanalyse is opgesteld. Welke emissie naar lucht, water en bodem zijn te verwachten bij een specifiek ongeval?

Van speciaal belang is een beschrijving van de voorzieningen die getroffen worden om de emissies van tussenprodukten die toxisch, of hinderlijk zijn, in geval van storingen en calamiteiten, te minimaliseren.

3.3 Alternatieven en varianten

Uitvoeringsvarianten

Hierbij kan worden gedacht aan de in de startnotitie vermelde alternatieven; transportvarianten, bedrijfsvoeringvarianten (continu/batchgewijs), varianten in emissiebeperkende technieken (water, lucht, afval) en varianten met betrekking tot de vermindering van energieverbruik (o.a. vermindering/benutting restwarmte).

Het meest milieuvriendelijke alternatief

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Dit meest milieuvriendelijke alternatief heeft betrekking op de proceskeuze (indien een milieuvriendelijker proces bestaat dient dit beschreven te worden) en het ontwerp van de installaties met een maximale toepassing van de best bestaande technieken en (preventief werkende) milieubescherpende maatregelen (zie 3.2 en 3.3). Hieronder worden tevens verstaan maatregelen van logistieke en organisatorisch-operationele aard.

Referentiesituatie

Ter vergelijking dient te worden beschreven wat er zou gebeuren als de voorgenomen activiteit niet zou plaatsvinden. De dan voorkomende situatie op het terrein en de directe omgeving dient als referentie in het MER te worden opgenomen.

4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

4.1 Algemeen

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen, dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieven. Onzekerheden dienen duidelijk te worden aangegeven. Bestaande literatuur en bestaande veldbeschrijvingen, aangevuld met eventueel te verrichten onderzoek vormen de basis voor de beschrijving van de huidige situatie.

Als studiegebied wordt aangemerkt de locatie in ruime zin en de aangrenzende gebieden die door de voorgenomen activiteit of de alternatieven kunnen worden beïnvloed. Per milieu-aspect (bodem, water

lucht, geluid, veiligheid e.d.) zal de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen. De beschrijving dient die gebiedsdelen te omvatten, waar (meetbare of bespeurbare) veranderingen in de toestand van het milieu kunnen worden verwacht ten gevolge van de voorgenomen activiteit inclusief de alternatieve oplossingen.

Gevolgen voor het milieu

Ten behoeve van de effectbeschrijving kunnen de volgende algemene richtlijnen in acht worden genomen:

- De wijze waarop de milieu-effecten bepaald en beschreven zijn, dient te worden gemotiveerd (de betrouwbaarheid van de basisgegevens en de gebruikte methoden voor voorspelling).
- De te verwachten emissies kunnen worden voorspeld op basis van emissiegegevens van installaties, voor zover deze reeds elders operationeel zijn en op basis van schattingen.
- Bij de beschrijving is belangrijk dat niet alleen een beeld wordt geschetst van de te verwachten emissies, maar dat tevens wordt aangegeven welke gevolgen dit zal hebben voor immissies en wat de gevolgen van de immissies zijn op het biotisch en abiotisch milieu, waaronder ook bij abnormale en calamiteuze situaties.
- Bijzondere aandacht moet worden besteed aan die milieu-gevolgen die per alternatief/variant verschillen.
- Aangegeven moet worden of de effecten tijdelijk of permanent, ophefbaar of onomkeerbaar zijn; of deze op de korte of lange termijn spelen en in hoeverre cumulatie van effecten kan optreden, vanwege andere activiteiten.

De Commissie vraagt in het MER voor de volgende aspecten van het milieu de aandacht. Hierbij zijn de aandachtspunten voor de bestaande situatie en de gevolgen kortheidshalve in één hoofdstuk ondergebracht met de volgende codering:

- h** de huidige situatie,
- a** de autonome ontwikkeling,
- g** de gevolgen.

Per paragraaf worden eerst aandachtspunten voor de huidige situatie en autonome ontwikkeling en dan voor de gevolgen behandeld.

In de paragrafen 4.2 tot en met 4.5 wordt met name ingegaan op de emissies, in 4.6 worden immissies voor zover nog niet reeds behandeld, aan de orde gesteld.

4.2 Bodem en water

- h**a eventueel bestaande grondwater- of bodemverontreiniging en eventuele saneringsplannen;
- g** verontreiniging van bodem en/of grondwater als gevolg van lekverliezen, afstromend regenwater of depositie van luchtverontreiniging en de daaruit voortvloeiende milieugevolgen;
- h**a bestaande toestand van het oppervlaktewater tegen de achtergrond van de basiskwaliteit parameters en normen en de waterbodem (ten

minste concentraties van die stoffen die bij gebruik van de installatie kunnen worden geloosd);

- g** hoeveelheden te lozen verontreinigende stoffen en effecten voor het ontvangende oppervlaktewater en de waterbodem;
- g** eventuele interacties met bestaande lozingen en de gevolgen daarvan voor oppervlaktewater en waterbodem.

4.3 Lucht

h/a bestaande luchtkwaliteit, waaronder de buitenluchtconcentraties van stoffen die uit de inrichting vrij kunnen komen, met name koolwaterstoffen en geur;

- g** te verwachten veranderingen in de luchtkwaliteit met betrekking tot bovengenoemde parameters bij normale en ongewone bedrijfsomstandigheden (waaronder calamiteiten). Hierbij dienen de relevante geurcontouren gepresenteerd te worden. De lokale en regionale betekenis van de bijdrage van de voorgenomen activiteit en alternatieven aan de veranderingen in de luchtkwaliteit, dient te worden aangegeven.

4.4 Geluid

h de huidige akoestische situatie ter hoogte van posities nabij de dichtstbijgelegen (woon)bebouwingsgrens (geluidcontourkaart met de vermelding van de geluidimmissie in relevante posities);

- a** eventuele ontwikkelingen in de naaste omgeving, alsmede de mogelijke vestiging van industrieën die van invloed zijn op de ligging van de geluidcontouren;
- g** bepaling van het effect (afval) van de geluidemissie op de totale geluidimmissie ter hoogte van nabijgelegen woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen buiten het terrein aan de hand van prognoseberekningen.

4.5 Externe veiligheid

- g** het beschrijven van een risico-analyse voor de installaties en mogelijke gevolgen van optredende storingen.

4.6 Immissiegevoelige gebieden en objecten

h/a immissiegevoelige gebieden en objecten in de omgeving, zoals woningen, ziekenhuizen, land- en tuinbouwgewassen, natuur- en recreatiegebieden, waterwingebieden;

- g gevolgen voor de leefbaarheid en volksgezondheid in gebieden met een verblijfsfunctie door (toename van) luchtverontreiniging, stank, geluidhinder, lichtoverlast, visuele overlast;
- g aantasting van flora, fauna (terrestisch en aquatisch);
- g verontreiniging van drinkwatervoorzieningen.

5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De verschillende alternatieven en varianten moeten ten aanzien van de milieugevolgen worden vergeleken met de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de voorgenomen activiteit (autonome ontwikkeling) als referentiekader.

Er dient getoetst te worden aan gangbare milieukwaliteitseisen en doeleinden van het milieubeleid (hoofdstuk 2). Vervolgens dient te worden aangegeven in welke mate elk van de alternatieven naar verwachting kan bijdragen aan de realisering van de doelstellingen.

Op grond van de m.e.r.-regeling in de Wm is de initiatiefnemer niet verplicht om in het MER kostenaspecten naar voren te laten komen. Desalniettemin zou een globale kostenvergelijking van de beschreven alternatieven in het MER kunnen worden opgenomen.

6. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd, welke onzekerheden zijn blijven bestaan en waardoor dit wordt veroorzaakt. Aangegeven dient te worden (bijvoorbeeld middels een gevoeligheidsanalyse) in hoeverre het ontbreken van de betreffende kennis de kwaliteit van de informatie die nodig is voor de besluitvorming beïnvloed.

7. EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het bevoegd gezag dient te zijner tijd een *evaluatieprogramma* op te stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken. Dit evaluatieprogramma houdt rechtstreeks verband met de taak van het bevoegd gezag om de effecten op het milieu te volgen en te kunnen voorzien in aanvullende en mitigerende maatregelen.

Aangezien er een sterke koppeling bestaat tussen de in het MER gepresenteerde informatie en het op te stellen evaluatieprogramma, verdient het aanbeveling dat in het MER reeds een aanzet voor een dergelijk evaluatieprogramma wordt gegeven.

8. PRESENTATIE VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting van het MER dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren:

- motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- de besluitvorming waarvoor het MER dient;
- keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu;
- beschrijving van de voorspelde effecten van de verschillende alternatieven.

Bijzonder aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven mede tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

De samenvatting dient voor een algemeen publiek als een zelfstandig stuk leesbaar en begrijpelijk te zijn en een goede afspiegeling te vormen van de inhoud van het MER.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER beknopt te houden;
- eventuele afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen;
- een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst in het MER op te nemen en aandacht te besteden aan (het onderscheid tussen) best bestaande en best uitvoerbare technieken.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport
polymerenfabriek S.C. Johnson Polymer BV
te Friesland

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 maart 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	179 MAART 1993
nummer:	342-93
dossier:	492-14m3
kopie naar:	B&S/Puo/Bib.

provinsje fryslân
provincie friesland

Commissie voor de Milieu-
Effectrapportage,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

ruimte en milieu
postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
bezoekadres:
tweebaksmarkt 52
Leeuwarden
telefoon: 058 - 925925
telefax: 058 - 925123

Leeuwarden, 17 maart 1993.

Ons kenmerk: RM.93/17891,
afdeling Milieuvergunningen,
tst. 925171/H. Cazemier.

Onderwerp:
Toepassing Wet
Milieubeheer.

Hierbij zenden wij u zes exemplaren van de startnotitie Milieu-Effectrapportage ten behoeve van de voorgenomen oprichting door S.C. Johnson Polymer b.v. van een polymeer-fabriek op een lokatie te Heerenveen, Sneek of Drachten. De definitieve lokatiekeuze van deze nieuw te bouwen fabriek zal op korte termijn door S.C. Johnson Polymer b.v. worden gemaakt. De milieu-effectrapportage zal worden gebruikt bij de besluitvorming inzake aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, die voor één van de drie genoemde lokaties zal worden ingediend. De milieu-effect-rapportage zal derhalve niet ten behoeve van de lokatiekeuze worden opgesteld.

Tevens zenden wij u een exemplaar van de kennisgeving, welke op vrijdag 19 maart is gepubliceerd. De startnotitie wordt vanaf 22 maart tot en met 22 april 1993 ter inzage gelegd.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.14 van de Wet Milieubeheer stellen wij u hierbij in de gelegenheid tot en met 18 mei 1993 advies uit te brengen over de te hanteren richtlijnen.

Voor nadere informatie kunt u bellen met het provinciehuis, afdeling Milieuvergunningen, tel. 058 - 925171 (Dhr. H. Cazemier).

Gedeputeerde Staten van Friesland,

 voorzitter,
 , loco-griffier.

het provinciehuis bevindt zich op
loopafstand van het centraal
station Leeuwarden.

bij correspondentie de datum en
ons kenmerk vermelden.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 55 d.d. 19 maart 1993

provinsje fryslân
provincie friesland

Milieu-Effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Friesland maken bekend, dat Johnson Polymer b.v., gevestigd te Mijdrecht, van plan is een milieu-effectrapportage op te stellen ten behoeve van de voorgenomen oprichting van een inrichting voor de produktie van polymeren. De definitieve lokatiekeuze van deze nieuw te bouwen fabriek zal nog plaats moeten vinden. Vestiging zal vooralsnog plaats gaan vinden op één van de drie volgende lokaties:

te Heerenveen, op een lokatie die is gelegen op een te realiseren bedrijventerrein aan de noordzijde van de autosnelweg A7, ten oosten van de huidige zandwinput, direct aansluitend op het bedrijventerrein 'Kanaal' in Heerenveen. Deze lokatie is gelegen in de gemeente Skarsterlân;
te Sneek, op een lokatie die is gelegen op het industrieterrein De Hemmen, tussen Sneek en IJsbrechtum, aan de zuidzijde van de autosnelweg A7;
te Drachten, op een lokatie die is gelegen aan de oostzijde van Drachten op het toekomstig bedrijventerrein langs de autosnelweg A7.

De milieu-effectrapportage (MER) zal worden gebruikt bij de besluitvorming inzake aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet Milieubeheer en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren, die voor één van de drie bovengenoemde lokaties zullen worden ingediend. De milieu-effectrapportage zal derhalve niet ten behoeve van de lokatiekeuze worden opgesteld.

Als start van deze procedure is door Johnson Polymer b.v. een startnotitie opgesteld. Deze startnotitie ligt met ingang van maandag 22 maart 1993 ter inzage:

1. in het gemeentehuis van Skarsterlân, Herema State 1 te Joure, op werkdagen van 08.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur. Bovendien in de open-

bare bibliotheek, G. Knolweg 17 te Joure, op maandagavond van 17.30 tot 20.30 uur;

2. bij de afdeling Bouw- en Milieutoezicht van de gemeente Heerenveen, K. R. Poststraat 12a te Heerenveen, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur. Bovendien in de leeszaal aan het Burgemeester Kuiperusplein 48 te Heerenveen, op maandag tot en met vrijdag van 14.00 tot 18.00 uur, alsmede dinsdags en donderdags van 18.30 tot 20.30 uur;

3. in het gemeentehuis van Sneek, afdeling Milieuzaken, Marktstraat 13 te Sneek, tijdens kantooruren en elke donderdag van 16.00 tot 19.00 uur na telefonische afspraak;

4. bij de afdeling Milieu van het gemeentehuis van Smallingerland, Gauke Boelensstraat 2 te Drachten, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur en bovendien buiten kantooruren na telefonische afspraak (tel. 05120-81306);

5. in het gemeentehuis van Opsterland, Hoofdstraat 82 te Beetsterzwaag, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;

6. in het provinciehuis, Tweebaksmart 52 te Leeuwarden, bij de afdeling Milieuvergunningen, kamer 249 op werkdagen van 9.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 16.00 uur (telefoon 058-925128).

Naar aanleiding van de startnotitie kunnen tot en met 22 april 1993 schriftelijke adviezen en opmerkingen worden ingediend inzake het opstellen van de richtlijnen betreffende de inhoud van de definitieve Milieu-Effectrapportage. Opmerkingen en adviezen kunnen worden ingediend bij:

Gedeputeerde Staten van Friesland, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden. Voor eventuele informatie kunt u bellen met het provinciehuis, afdeling milieuvergunningen, telefoonnummer 058-925171 (Dhr. H. Cazemier).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: S.C. Johnson Polymer B.V.

Bevoegd gezag: College van Gedeputeerde Staten van Friesland en Waterschap Friesland

Besluit: Vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Categorie Besluit m.e.r.: 21.3

Activiteit: De oprichting van een polymerenfabriek te Drachten, Sneek of Heerenveen.

Stand van zaken: De procedure is op 22 maart 1993 van start gegaan met de bekendmaking van de startnotitie. De inzage termijn duurde tot 23 april 1993. Op 15 april heeft de Commissie een bezoek gebracht aan het bedrijventerrein te Mijdrecht en op 27 april een bezoek aan de drie mogelijke locaties (Sneek, Heerenveen en Drachten). Het concept-advies voor richtlijnen is op 11 mei 1993 besproken met bevoegd gezag en initiatiefnemer. Op 18 mei 1993 werd het advies voor richtlijnen aan het college van Gedeputeerde Staten van Friesland uitgebracht.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. H.S. Buijtenhek

ir. W.J. van Doorn

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ing. J.L.J. van Es

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930424	Vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming	Utrecht	930427
2.	930426	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	930427
3.	930503	Vleermuiswerkgroep Nederland/svo	Wageningen	930504